

РЕШЕНИЕ

№ 28

гр. София, 04.01.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 33 състав,
в публично заседание на 13.10.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Галин Несторов

при участието на секретаря Теменужка Стоименова и при участието на прокурора Стоян Димитров, като разгледа дело номер **10696** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – 178 от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/, във връзка с чл. 40, ал.1 от Закона за достъп до обществена информация /ЗДОИ/.

Образувано е по жалба на М. Б. М. – Н., с адрес: [населено място], срещу изричен отказ, обективиран в Решение № ДОИ-7/30.09.2021 г. на председателя на Национално бюро за контрол на специалните разузнавателни средства /Н.СРС/, за предоставяне на достъп до обществена информация по заявление по ЗДОИ, вх. № ДОИ-6/20.01.2021 г.

В жалбата се твърди, че постановеният отказ е незаконосъобразен, издаден в противоречие с процесуалните правила и в нарушение на материалния закон. Искане от съда да отмени отказа и да реши делото по същество. В съдебно заседание жалбоподателката, редовно призована, се явява лично, като поддържа жалбата, изразява подробно становище.

Ответникът – председателят на Национално бюро за контрол на специалните разузнавателни средства /Н.СРС/, редовно призован, се представлява от адв. А. Б., който оспорва жалбата, представя писмени бележки, намира жалбата за неоснователна, а отказите – за правилни и законосъобразни. Претендира съд. разноски.

Административен съд – София град, като обсъди доводите на страните и прецени събраните и приети по делото писмени доказателства, приема за установена следната фактическа обстановка:

Жалбоподателката подава до Н.СРС заявление по ЗДОИ, вх. № ДООИ-6/20.01.2021 г. за достъп до обществена информация, което съдържа искане за предоставяне на:

1. Списък на лицата - активно участвали в антиправителствените протести през 2020 г., спрямо които са прилагани специални разузнавателни средства.
2. Списък на лицата, прямо които са прилагани СРС, по разследване за нарушаване на чл. 95 от Наказателния кодекс в периода 09.07.2020 - 11.07.2021 г.;
3. Списък на лицата, спрямо които неправомерно са прилагани СРС в периода 09.07.2020-11.07.2021 г.;
4. Спрямо кои от гореизброените лица са прилагани СРС в периода 09.07.2020 - 11.07.2021 г. и на какво основание?;
5. В лично качество спрямо мен — М. Б. М. - Н. с ЕГН [ЕГН], прилагани ли са СРС в периода 09.07.2020 — 11.07.2021 г. и на какво основание?

С процесното се решение се отговаря по следния начин на подаденото заявление:

1. Списък на лицата - активно участвали в антиправителствените протести през 2020 г., спрямо които са прилагани специални разузнавателни средства. Националното бюро не разполага със списъци на лица, активно участвали в антиправителствените протести през 2020 г., спрямо които са прилагани СРС и не води статистика по посочения критерий „лица участвали в антиправителствените протести през 2020 г.“.

Информация за прилагане на СРС е защитена като държавна тайна по смисъла на т. 6 от Раздел II на Приложение № 1 към чл. 25 от Закона за защита на класифицираната информация. В периода от 01.05.2021 г. до 30.09.2021 г. в Н.СРС са постъпили 116 сигнала от граждани, с твърдения, че спрямо тях са прилагани неправомерно СРС. От тях 64 сигнала са от лица, посочили данни, че по отношение на тях има прилагани незаконосъобразни СРС в качеството им на ръководители или членове на политически партии, и участници в протестите през лятото на 2020 г. По повод медийни публикации и постъпило писмо от Временната комисия за разследване на факти и обстоятелства при използване на сълзотворен газ, употребата на сила и помощни средства от МВР, извършени на 10 юли и 2 септември 2020 г. срещу протестиращи граждани, както и за разследване на факти и обстоятелства, свързани с прилагане на специални разузнавателни средства на протестиращи граждани, опозиционни лидери и членове на политически партии от опозицията при 46-тото Народно събрание на Република България, Н.СРС се самосезира по отношение на 141 гражданина. Към настоящия момент са приключили 202 преписки. Проверките по 55 преписки продължават. Резултатите от проверките се отразяват в доклади на проверяващи групи, които съдържат констатации, анализ и предложения за решения.

Докладите се приемат на заседание на Н.СРС. В хода на проверките Националното бюро е констатирало, че спрямо 37 граждани са искани, разрешени и прилагани СРС. От приключилите проверки е установено, че по отношение на две лица са били използвани неправомерно СРС, за което на основание чл. 34е, ал. 5 и ал. 6 от ЗСРС са уведомени компетентните държавни институции. При спазване на разпоредбите на чл. 34ж от ЗСРС Националното бюро уведомява служебно гражданите, че спрямо тях са били прилагани неправомерно. Информацията е предоставена и на 46-то Народно събрание, достъп до която има всеки народен представител съгласно изискванията на Закона за защита на класифицираната информация.

2. Списък на лицата, прямо които са прилагани СРС, по разследване за нарушаване на чл. 95 от Наказателния кодекс в периода 09.07.2020 - 11.07.2021 г.

Националното бюро не поддържа база данни с информация за прилаганите и използваните специални разузнавателни средства, както и информация, можеща да спомогне за установяване на лицата, посочени в списъка. Информация за прилагане на СРС е защитена като държавна тайна по смисъла на т. 6 от Раздел II на Приложение № 1 към чл. 25 от Закона за защита на класифицираната информация.

3. Списък на лицата, спрямо които неправомерно са прилагани СРС в периода 09.07.2020-11.07.2021 г.

По отношение на две лица са били използвани неправомерно СРС, за което на основание чл. 34е, ал. 5 и ал. 6 от ЗСРС са уведомени компетентните държавни институции. При спазване на разпоредбите на чл. 34ж от ЗСРС Националното бюро уведомява служебно гражданите, че спрямо тях са били прилагани неправомерно СРС.

4. Спрямо кои от гореизброените лица са прилагани СРС в периода 09.07.2020 - 11.07.2021 г. и на какво основание?

Информация относно използване на СРС представлява държавна тайна по смисъла на т. 6 от Раздел II на Приложение № 1 към чл. 25 от Закона за защита на класифицираната информация. Следва да се отбележи, че информацията която се предоставя на Националното бюро от органите по чл. 20, ал. 1, т. 1 и 2 от ЗСРС, относно обстоятелството дали са постъпвали или не искания за използване на СРС по отношение на лица, за които се извършва проверка е защитена от прилаганите структури като държавна тайна. Съгласно чл. 34б, ал. 5 от ЗСРС информацията, която е станала известна на членовете и на служителите на Н.СРС при или по повод изпълнението на задълженията им и не е държавна тайна, е служебна тайна. Предвид факта, че лицата в списъка са с две имена и с оглед извършване на пълна, точна и обективна проверка, същите следва да подадат сигнал в Н.СРС, съдържащ личните им данни (три имена, ЕГН, адрес за кореспонденция и др.) съгласно Вътрешните правила за работа на Н.СРС по сигнали за неправомерно прилагане на специални разузнавателни средства, извадка от които са публикувани в Раздел „Сигнали по ЗСРС“, подраздел „Документи“ - „Работа по сигнали“, на сайта на институцията, на адрес: www.nbksrs.bg.

5. В лично качество спрямо мен — М. Б. М. - Н. с ЕГН [ЕГН], прилагани ли са СРС в периода 09.07.2020 — 11.07.2021 г. и на какво основание?

На основание постъпил от Вас сигнал с вх. № Ж-29/25.05.2021 г., Националното бюро на свое заседание от 27.05.2021 г. е взело решение да извърши проверка дали по отношение на Вас са използвани незаконосъобразно СРС. За решението на Н.СРС сте уведомена с писмо, изх. № ИК- 327/27.05.2021 г., получено лично от Вас. При получаването му сте изразили изричното си желание последващата кореспонденция да Ви бъде предавана лично и да не се изпраща на посочения в сигнала Ви адрес. Проверката е приключила на 18.06.2021 г. и не е установено спрямо Вас да са прилагани неправомерно СРС. За резултатите от проверката е изготвено писмо с изх. № ИК-689/18.06.2021 г. Предприети са действия от служители на Н.СРС да се свържат с Вас, но не успяват да осъществят контакт чрез посочения телефон, за да ви се предостави лично писмото. Уведомяваме Ви, че в удобно за Вас време можете да получите писмото от Н.СРС на адрес: [населено място], [улица].

При така установеното от фактическа страна, съдът намира, че жалбата е процесуално допустима, като подадена в законоустановения срок за оспорване и от надлежна страна.

Жалбата е подадена в срок и е процесуално допустима за разглеждане по настоящото дело.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

Обществените отношения, свързани с правото на достъп до обществена информация са уредени в Закона за достъп до обществена информация /обн. ДВ, бр. 55 от 2000 г./. Обществена информация по смисъла на закона е всяка информация, свързана с обществения живот в Република България и даваща възможност на гражданите да си съставят собствено мнение относно дейността на задължените по закона субекти – чл. 2, ал. 1 от ЗДОИ. Задължените да предоставят информация по ЗДОИ субекти са посочени в чл. 3, ал. 1 и 2 от закона. Горепосочените субекти, в случаите, когато попадат в обхвата на чл. 3 от ЗОДИ, имат задължението да предоставят информация, която да е създадена в кръга на тяхната компетентност или да се съхранява от тях и да е налична. Обществената информация, която отговаря на първото изискване е два вида - официална и служебна. В разпоредбата на чл. 10 от ЗДОИ е посочено, че официална е информацията, която се съдържа в актовете на държавните органи и на органите на местното самоуправление при осъществяване на техните правомощия. Правните актове на държавните органи, в които по дефиниция следва да се приеме, че се съдържа официална информация са нормативни, общи и индивидуални. За първите от тях достъпът е осигурен чрез обнародването им в Държавен вестник. За останалите достъпът се осъществява по реда на ЗДОИ, освен ако изрично не е предвиден друг начин. Служебната информация, според чл. 11 от ЗДОИ е тази, която се събира, създава и съхранява във връзка с официалната информация, както и по повод дейността на органите и техните администрации.

Съгласно чл. 3, ал. 2, т. 2 от ЗДОИ този закон се прилага и за достъп до обществена

информация, която се създава и съхранява от физически и юридически лица само относно извършвана от тях дейност, финансирана със средства от консолидирания държавен бюджет и средства от фондове на Европейския съюз или предоставени от Европейския съюз по проекти и програми.

Съобразно посочената законова дефиниция, Н.СРС е държавен орган, задължено да предоставя информация, относно извършвана от него дейност, е задължен субект по см. на чл. 3, ал. 1 и 2 от ЗДОИ. Предвид последното, същият е задължен, при постъпване на заявление за достъп до обществена информация да издаде акт по реда на ЗДОИ. В случая е формулиран частичен отказ по подаденото заявление по т.т. 1 – 4, като са изложени и съответни мотиви. Посочено е, че информацията за прилагане на СРС е защитена като държавна тайна по смисъла на т. 6 от Раздел II на Приложение № 1 към чл. 25 от Закона за защита на класифицираната информация.

Въпреки изложеното, по т. 1 се сочи, че в периода от 01.05.2021 г. до 30.09.2021 г. в Н.СРС са постъпили 116 сигнала от граждани, с твърдения, че спрямо тях са прилагани неправомерно СРС. От тях 64 сигнала са от лица, посочили данни, че по отношение на тях има прилагани незаконосъобразни СРС в качеството им на ръководители или членове на политически партии, и участници в протестите през лятото на 2020 г.

По т. 2 се сочи, че Националното бюро не поддържа база данни с информация за прилаганите и използваните специални разузнавателни средства, както и информация, можеща да спомогне за установяване на лицата, посочени в списъка.

По т. 3 се дава информация, че по отношение на две лица са били използвани неправомерно СРС, за което на основание чл. 34е, ал. 5 и ал. 6 от ЗСРС са уведомени компетентните държавни институции. При спазване на разпоредбите на чл. 34ж от ЗСРС Националното бюро уведомява служебно гражданите, че спрямо тях са били прилагани неправомерно СРС.

По т. 4 се сочи: Информация относно използване на СРС представлява държавна тайна по смисъла на т. 6 от Раздел II на Приложение № 1 към чл. 25 от Закона за защита на класифицираната информация. Следва да се отбележи, че информацията която се предоставя на Националното бюро от органите по чл. 20, ал. 1, т. 1 и 2 от ЗСРС, относно обстоятелството дали са постъпвали или не искания за използване на СРС по отношение на лица, за които се извършва проверка е защитена от прилагашите структури като държавна тайна. Съгласно чл. 34б, ал. 5 от ЗСРС информацията, която е станала известна на членовете и на служителите на Н.СРС при или по повод изпълнението на задълженията им и не е държавна тайна, е служебна тайна. Предвид факта, че лицата в списъка са с две имена и с оглед извършване на пълна, точна и обективна проверка, същите следва да подадат сигнал в Н.СРС, съдържащ личните им данни (три имена, ЕГН, адрес за кореспонденция и др.) съгласно Вътрешните правила за работа на Н.СРС по сигнали за неправомерно прилагане на специални разузнавателни средства, извадка от които са публикувани в Раздел „Сигнали по ЗСРС“, подраздел „Документи“ - „Работа по сигнали“, на сайта на институцията, на адрес: www.nbksrs.bg.

По т. 5 се удовлетворява заявлението като се сочи, че на основание постъпил сигнал с вх. № Ж-29/25.05.2021 г., Националното бюро на свое заседание от 27.05.2021 г. е взело решение да извърши проверка дали по отношение на жалбоподателката са използвани незаконосъобразно СРС. За решението на Н.СРС същата е уведомена с писмо, изх. № ИК- 327/27.05.2021 г., получено лично. При получаването му е изразено изрично желание последващата кореспонденция да бъде предавана лично и да не се изпраща на посочения в сигнала адрес. Проверката е приключила на 18.06.2021 г. и не е установено спрямо същата да са прилагани неправомерно СРС. За резултатите от проверката е изготвено писмо с изх. № ИК-689/18.06.2021 г. Уведомява се жалбоподателката, че в удобно време може да получи писмото от Н.СРС на адрес: [населено място], [улица]. В тази част жалбата е неоснователна, предвид удовлетворяване на искането на жалбоподателката за предоставяне на съответната информация за използвани спрямо нея СРС.

Съгласно текста на разпоредбата на чл. 38 от ЗДОИ, в решението за отказ за предоставяне на достъп до обществена информация се посочват правното и фактическото основание за отказ по този закон, датата на приемане на решението и редът за неговото обжалване. Съображенията за отказ следва да бъдат изложени в решение, по реда на чл. 38 от ЗДОИ. В случая формата за издаване на отказ /в случая частичен/ е точно спазена, като е издаден акт във формата на решение.

В разглеждания случай, с решението се отказва част от исканата информация като не се дава списък с имена на лица, спрямо които са прилагани СРС по посочения повод, но се сочи какъв брой са подали заявление и респ. е била извършена проверка спрямо тях.

Действително, така, както е посочено в решението като основание за частичен отказ, исканата информация, относно използване на СРС представлява държавна тайна по смисъла на т. 6 от Раздел II на Приложение № 1 към чл. 25 от Закона за защита на класифицираната информация и респективно следва да се маркира със съответен гриф за секретност, съгласно чл. 28, ал. 2 от ЗЗКИ. Т.е., информацията, относно използвани СРС попада в обхвата на особена законова защита, съгласно ЗЗКИ.

Съгласно чл. 37, ал. 1, т. 1 от ЗДОИ: Основание за отказ от предоставяне на достъп до обществена информация е налице, когато исканата информация е класифицирана информация или друга защитена тайна в случаите, предвидени със закон, както и в случаите по чл. 13, ал. 2.

Настоящият случай е именно такъв, ответникът по делото не притежава законового основание да предоставя информация по реда на ЗДОИ по отношение на исканата информация за използвани СРС, понеже същата е класифицирана по смисъла на ЗЗКИ и достъп до същата притежават единствено оправомощените за целта държавни органи.

Въпреки това, съгласно чл. 34ж, ал. 1 от ЗСРС: „Националното бюро уведомява служебно гражданите, когато спрямо тях са били прилагани неправомерно специални разузнавателни средства.“ Същото е задължено да ги уведоми дали спрямо тях е прилагано СРС при съответно поискване на тази информация от съответния

гражданин. Именно това е редът за защита на техните права и законни интереси, които следва да се претендират лично, а не чрез трети лица по реда на ЗДОИ, понеже съществува горепосочената законова забрана по чл. 37, ал. 1, т. 1 от ЗДОИ. При съответно нарушение на ЗСРС, респ. засегнати права, гражданите притежават и съответното право да претендират обезщетение по реда на ЗОДОВ.

В допълнение към изложеното, следва да се отбележи, че предоставяне на исканата информация по посочения начин в заявлението противоречи на чл. 2 от ЗДОИ, понеже информацията, която се иска от жалбоподателя, представляваща изготвяне на справки под формата на списъци на лица, по отношение на които са използвани СРС, следва да бъде изготвяна, понеже не е налична. Достъп до искана обществена информация е допустим и основателен само в случаите, когато тази информация е налична, каквато е константната съдебна практика. Това е напълно оправдано и в съответствие с буквата и духа на закона, понеже в противен случай задължените по закон субекти биха били натоварени с несъответстващи на служебните им задължения функции като създават информация по всяко заявление, подавано от физ. и юрид. лица.

По изложените съображения, жалбата срещу процесния акт е неоснователна, а същият е постановен в съответствие с материалния закон и адм.-производствените правила.

От ответника се претендират разноски за юриск. въз. в размер на 240 лева. Съдът намира, че при направеното изявление от жалбоподателката, че същият е прекомерен, следва да се присъди, на основание чл. 143, ал. 4 от АПК, в размер на 80 лева.

Предвид гореизложеното и на основание чл 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София – град, II отделение, 33-ти състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалба на М. Б. М. – Н., с адрес: [населено място], срещу изричен отказ, обективиран в Решение № ДОИ-7/30.09.2021 г. на председателя на Национално бюро за контрол на специалните разузнавателни средства /Н.СРС/, за предоставяне на достъп до обществена информация по заявление по ЗДОИ, вх. № ДОИ-6/20.01.2021 г.;

ОСЪЖДА М. Б. М. – Н., с адрес: [населено място], ЕГН [ЕГН], да заплати на Национално бюро за контрол на специалните разузнавателни средства, разноски в размер на 80 /осемдесет/ лева.

Решението е окончателно и не подлежи на касационно оспорване.

Преписи да се връчат на страните!

СЪДИЯ: